

517.764

--

Democratisch Socialistische
Studentenvereniging "Politeia".

1. De landelijke Democratisch Socialistische Studentenvereniging "Politeia" werd opgericht in september 1945 en beoogde een voortzetting te zijn van de voor 1940 bestaande Bond van Sociaal-Democratische Studentenclubs (geaffilieerd met de SDAP). De vereniging heeft afdelingen te Amsterdam, Rotterdam, Leiden, Delft, Utrecht, Wageningen en Groningen.

De vereniging heeft, volgens een verklaring van een hoofdbestuurslid in 1955, met de Partij v.d. Arbeid slechts een ideologische binding, om daardoor duidelijk te doen uitkomen dat zij slechts een studiekarakter heeft en geen strijdorganisatie is.

Dit zelfde bestuurslid noemde als doel van "Politeia": Het brengen van het socialisme op de universiteiten en het confronteren van de toekomstige intellectuelen met de socialistische beweging, teneinde langs die weg een bijdrage te leveren tot de verwezenlijking van de idealen, waarvoor socialisten over de gehele wereld hun beste krachten inzetten.

2. Uit hetgeen omtrent de activiteiten van "Politeia" bekend is, blijkt dat in de bijeenkomsten onderwerpen van algemeen politiek-sociale strekking worden behandeld.

Hiertoe heeft "Politeia" meermalen sprekers van een bepaalde maatschappelijke standing en intellectueel niveau uitgenodigd. In dit verband kunnen o.m. worden genoemd: J. de KADT, lid van de Tweede Kamer, Ir. H.J. van STEENIS, voorzitter der Pacifistisch Socialistische Partij (P.S.P.), J.M. den UYL van de Dr. Wiardi Beckmanstichting, de hoogleraren WERTHEIM (Gemeentelijke Universiteit Amsterdam) en RÖLING (Rijks-Universiteit Groningen) en de procureur-generaal bij de Hoge Raad, Professor LANGEMEYER.

Een enkele maal doet "Politeia" ook naar buiten van haar opvatting over een bepaalde aangelegenheid blijken.

- 2 -

Zijne Excellentie de Minister van
Binnenlandse Zaken,
Binnenhof 19,
's-Gravenhage.

- 2 -

Zo werd bijvoorbeeld in november 1956 een resolutie aangenomen waarin werd opgeroepen tot verzet tegen "het misdadige optreden van de Russische moordenaars in Hongarije."

In deze resolutie, die telegrafisch ter kennis van de Regering werd gebracht, werd er tevens op aangedrongen de diplomatieke betrekkingen met de Sowjet-Unie te verbreken.

"Politeia" is heftig gekant tegen "kolonialisme". In het bijzonder gaat daarbij de belangstelling uit naar Nederlands Nieuw-Guinea en Algerije. Zulks kwam tot uiting op het in 1958 gehouden "Politeia"-congres. Daar werd een resolutie aangenomen waarin "de onmenselijkheid van het koloniale optreden van Frankrijk in Algerije" werd gegispt en voorts werd gesteld dat "Irian" aan Indonesië diende te worden afgestaan.

In dit licht dient ook te worden gezien dat "Politeia" in 1958 als gastheer is opgetreden van twee Algerijnse officieren en haar (niet tot uitvoering gekomen) plan dezen in een openbare vergadering te laten spreken.

Naar aanleiding van het ingrijpen van de vorige Minister van Justitie, die het optreden van deze Algerijnen verbood, stelde het hoofdbestuur van "Politeia" een verklaring op, waarin het de Nederlandse Regering verweet de "koloniale en anti-democratische" politiek te steunen.

3. Aangaande het door "Politeia" houden van een tentoonstelling kan het volgende worden medegedeeld:

Deze werd georganiseerd door de Amsterdamse afdeling van de vereniging en van 11 tot en met 18 november j.l. gehouden in een daarvoor ingericht zaaltje van de studentensociëteit "Olofspoort", Westeinde 23 te Amsterdam. Buiten aan het gebouw hing de vlag van het Algerijnse bevrijdingsfront.

Voorafgaande aan de opening vond een bijeenkomst plaats in genoemde sociëteit, waar medewerker van "Vrij Nederland", voor ongeveer 40 personen een inleiding hield over de Algerijnse kwestie. Aan het slot van zijn betoog concludeerde deze spreker, dat slechts het vormen van een volksfront van alle progressieve krachten in Frankrijk zou kunnen voorkomen da daar het fascisme zou zegevieren. Slechts daardoor zou het z.i. mogelijk zijn, dat Algerije onafhankelijk zou worden.

Deze bijeenkomst had een zeer rustig verloop; films werden niet vertoond. In de tentoonstellingsruimte hingen aan de wand foto's van de Algerijnse opstand. Volgens een hierover ontvangen rapport waren daar geen aanstoot gevende exemplaren bij. Volgens een ander rapport waren er evenwel zeer gedetailleerde voorstellingen van martelingen tentoongesteld. Voorts lagen op tafels geschriften met artikelen over de opstand, ook illegale geschriften, die in Frankrijk door de Algerijnse verzetsbeweging worden verspreid.

- 3 -

10-12-1959

Zijne Excellentie de Minister
van Binnenlandse Zaken.

- 3 -

De tentoonstelling is op 18 november afgesloten met een forum. Dit bestond uit de volgende personen: Dr. , wetenschappelijk ambtenaar bij de bibliotheek van de Rijks-Universiteit te Leiden en lid van de redactie van "Perspectief" (orgaan van het Sociaal Democratisch Centrum, S.D.C.); Dr. , voorzitter van de Vrijdenkersvereniging "De Vrije Gedachte" en lid van de P.S.P.-fractie in de Provinciale Staten van Noord Holland; de hiervoor reeds genoemde ; , hoofdbestuurslid van het Sociaal Democratisch Centrum (behoort tot de in de Partij v.d. Arbeid ingetreden leden van de Revolutionair Communistische Partij), en mr. M. van de STOEL, internationaal secretaris van de Partij v.d. Arbeid.

In de kringen van "Politeia" zelf, noemt men het resultaat van de tentoonstelling matig. De belangstelling kwam grotendeels van de zijde van het S.D.C. en de P.S.P.

4. De bovenstaande gegevens werden inmiddels reeds verstrekt aan de Secretaris-Generaal van Justitie, de Procureurs-Generaal fgd. Directeuren van Politie en de Directeur-Generaal van Politie, zulks naar aanleiding van een in hun vergadering met de B.V.D. opgekomen verzoek.

Ik moge er nog op wijzen, dat deze terzake over "Politeia" verstrekte gegevens niet afkomstig zijn uit geheime bronnen, omdat deze vereniging tot dusverre, zoals U bekend, niet als extremistisch werd beschouwd en derhalve niet binnen de kring van observatie werd getrokken. Over dit laatste punt zal ik gaarne met Uwe Excellentie van gedachten wisselen.

Het Hoofd van de Dienst,

Mr.L.Einthoven